

KOLEČKO PRVNÍ POMOCI A ZÁCHRANNÝCH PRACÍ

Prvních 48 hodin má rozhodující význam!

tisková zpráva

Movité kulturní dědictví představuje hmotné doklady vývoje světa kolem nás. Je zdrojem poznání dějin od nejstarších dob až po současnost, utváří vzdělanost a národní identitu. Přispívá k ekonomické prosperitě, posiluje demokracii i společenskou odolnost. Nejrozsáhlejší veřejně přístupná část movitého kulturního dědictví je uložena v muzeích a galeriích, kde se nacházejí miliony kusů sbírkových předmětů mnohdy nevyčíslitelné historické či umělecké hodnoty. Hlavním posláním paměťových institucí je uchovávat tyto svědky minulosti pro současné i budoucí generace. Léta úspěšné péče však mohou zmizet během krátkého okamžiku při různých mimořádných událostech a krizových situacích, jako jsou přírodní katastrofy, krádeže, vandalismus, sociální nepokoje či ozbrojený útok. Vzhledem k současné dynamické době a stále hrozbě uvedených rizik je důležité zefektivňovat účinnou strategii ochrany kulturních statků a zlepšovat připravenost odpovědných pracovníků muzejních organizací. Z toho důvodu Metodické centrum konzervace Technického muzea v Brně ve spolupráci s Českým komitétem Modrého štítu, Asociací muzeí a galerií České republiky, z. s., a Českým výborem ICOM vydalo koncem roku 2025 metodickou pomůcku – **Kolečko první pomoci a záchranných prací** – která poskytuje jednoduchý a srozumitelný návod, jak postupovat při náhlém nebezpečí a okamžitém ošetření sbírkových předmětů.

Předchozí vydání (2004, 2014) tohoto významného pomocníka v krizových situacích byla aktualizována a doplněna o další vytipovaná rizika, včetně obecných zásad spolupráce s Integrovaným záchranným systémem – jakým způsobem se zachovat a postupovat v případě krádeže, požáru, povodně, zemětřesení, vandalismu, nebezpečného chování, teroristického útoku, sociálních nepokojů, ozbrojeného konfliktu a evakuace sbírek tak, aby byla jejich ohrožení minimalizována. Druhá část obsahuje charakteristiky nejčastějšího způsobu poškození a obecné zásady organizace záchranných prací a sanace jednotlivých materiálů a typů artefaktů. Netradiční formát ve tvaru pohyblivého kolečka poskytuje přehlednou a rychlou orientaci v jednotlivých segmentech dané problematiky. Lze ji též použít jako výstražný návod s důležitými kontaktními čísly a údaji, který by měl být snadno dostupný a viditelný na pracovištích nejen muzeí a galerií.

Kolečko první pomoci a záchranných prací vyšlo v nákladu 3.000 kusů. Výtisky budou distribuovány členským organizacím Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., a budou sloužit i v rámci různých kurzů a školících akcí. Metodickou pomůcku vydalo Metodické centrum konzervace Technického muzea v Brně pro Český komitét Modrého štítu v roce 2025 za finančního přispění MK ČR a s podporou ČV ICOM. Autorský kolektiv: Alena Selucká – Ivo Štěpánek – Pavla Stöhrová (eds.) a Pavel Jirásek, Jan Josef, Ivana Kopecká, Martin Mrázek.

Více na <http://www.modrystit.cz>

Ing. Pavel Jirásek, předseda Českého komitétu Modrého štítu

Tel.: +420 602 171 996 / E-mail: pavel.jirasek@culturetech.cz / <http://www.modrystit.cz>

Anna Komárková, BBus (Hons), výkonná ředitelka Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.

Tel.: +420 224 210 037 / E-mail: amg@cz-museums.cz / <http://www.cz-museums.cz>

Na základě Smlouvy o působení Českého komitétu Modrého štítu zastává funkci jeho sekretariátu AMG.

Mgr. Gina Renotière, Ph.D., předsedkyně Českého výboru ICOM

Tel.: +420 737 528 090 / E-mail: secretary@icom-czechia.cz / <http://icom-czech.mini.icom.museum>

Ing. Alena Selucká, vedoucí Metodického centra konzervace Technického muzea v Brně

Tel.: +420 724 334 953 / E-mail: selucka@tmbрно.cz / <http://www.tmbрно.cz>

